

**Приватний вищий навчальний заклад
«Медико-Природничий Університет»**

м. Миколаїв

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна	Філософія
Освітньо-професійна програма	Психологія
Освітньо-професійний ступінь	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	053 психологія
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Очна
Рік навчання/семестр	IV рік, семестр 8
Кількість кредитів ECTS/ Обсяг	Кредитів 4 усього годин 120 лекцій 30 семінарські 26 самостійна робота 64
Викладач ПП	Каневський В.І.
Е-mail, контактний телефон викладача	
Посилання на сайт	
Консультації	За графіком впродовж навчального року
Анотація до курсу	Дисципліна «Військова психологія» сприятиме поглибленню знань в специфічній психологічній галузі, розумінню закономірностей функціонування індивідуальної психіки окремого військовослужбовця і соціальної психіки особового складу військових формувань, їхньої поведінки та дієздатності в умовах військової діяльності у мирний і воєнний час, буде корисним в умовах сьогодення. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Військова психологія» є психіка воїна, психологія військового колективу й психологія військової діяльності.
Мета та завдання курсу	Метою навчальної дисципліни є засвоєння понятійно-термінологічного апарату навчальної дисципліни, формування умінь відтворити призначення термінів і понять адекватно ситуації; формування навичок здійснювати соціально-психологічний супровід військовослужбовців різних категорій; здатності до саморегуляції власної діяльності; організовувати проведення у військових частинах досліджень з метою соціально-психологічного забезпечення професійної діяльності особового складу та навичок використання знань психології у професійній діяльності фахівців психологів. Система теоретичних (лекційних) і практичних (семінарських) занять дає можливість вирішити такі

	основні завдання: • розуміння місця і ролі військової психології в контексті військової політики і безпеки України; • розуміння змісту та функцій діяльності психолога у ЗСУ у мирний і військовий час; • набуття психологічної стійкості до психотравмуючих факторів війни; • навчання методам саморегуляції; • надання першої психологічної допомоги при травматичних ситуаціях, підвищення адаптивності в бойових умовах; • надання першої психологічної допомоги при травматичних ситуаціях серед цивільного населення.
Програмні результати навчання	
Під час вивчення дисципліни «Військова психологія» у студентів мають сформуватися наступні компетентності: Загальні: • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 1); • знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2); • здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 4); • здатність до саморозвитку на основі рефлексії та саморегулювання (ЗК 14); • здатність і готовність до безперервного й актуального навчання, опанування новими знаннями, методичними розробками, інноваційними проектами, володіння новітніми технологіями в галузі психології (ЗК 15). Професійних компетентностей: • здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології (ФК 1); • здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел (ФК 4); • Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження (ФК 6); • Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни) (ФК 8); • здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту (ФК 9); • здатність дотримуватися норм професійної етики (ФК 10); • здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (ФК11); • Здатність здійснювати психологічний вплив з метою оптимізації психічного функціонування індивіда або групи (ФК15). Програмні результати навчання: • Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв’язання, ефективність власних дій. (ПРН1); • обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень та аналізу літературних джерел (ПРН4); • Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження (ПРН6); • Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни) (ПРН11); • Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних і просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника (ПРН12);	

- Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога (ПРН 16);
- Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та, за потреби, визначати зміст запиту до супервізії (ПРН18);
- рефлексувати можливості власного інтелектуального потенціалу для вирішення завдань професійної діяльності (ПРН20).

Ефективне засвоєння навчального матеріалу значною мірою залежить від активної співпраці здобувачів вищої освіти з викладачем під час лекцій та практичних занять. Консультації з даного курсу проводяться відповідно до розкладу, який можна знайти на офіційному сайті кафедри психології та педагогіки.

Зміст курсу		
№ з/п	ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ: предмет, завдання та методи військової психології	2
2	Тема 2. Психологічна структура особистості військовослужбовця	4
3	Тема 3. Сучасний бій і його вплив на психіку воїнів.	2
4	Тема 4. Психологічна підготовка воїнів до бойових дій. Інформаційно-психологічне протистояння в умовах війни	4
5	Тема 5. Психологія первинного військового підрозділу Психологія міжособистісних конфліктів військовослужбовців та шляхи їх подолання	4
6	Тема 6. Девіації як форма деструктивної поведінки воїнів у бойовій обстановці	2
7	Тема 7. Основні завдання і особливості роботи військових психологів. Процедура психологічного розвантаження після бойових дій.	4
8	Тема 8. Психологічна реабілітація учасників бойових дій	4
9	Тема 9. Психологічна підтримка при реінтеграції постраждалих від військових дій у суспільство	4
	Усього:	30
№ з/п	ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ: предмет, завдання та методи військової психології	2
2	Тема 2. Психологічна структура особистості військовослужбовця	2
3	Тема 3. Сучасний бій і його вплив на психіку воїнів.	2
4	Тема 4. Психологічна підготовка воїнів до бойових дій. Інформаційно-психологічне протистояння в умовах війни	2
5	Тема 5. Психологія первинного військового підрозділу Психологія міжособистісних конфліктів військовослужбовців та шляхи їх подолання	2
6	Тема 6. Девіації як форма деструктивної поведінки воїнів у бойовій обстановці	4
7	Тема 7. Основні завдання і особливості роботи військових психологів. Процедура психологічного розвантаження після бойових дій.	4
8	Тема 8. Психологічна реабілітація учасників бойових дій	4
9	Тема 9. Психологічна підтримка при реінтеграції постраждалих від військових дій у суспільство	4
	Усього:	26
№ з/п	ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ: предмет, завдання та методи військової психології	8
2	Тема 2. Психологічна структура особистості військовослужбовця	8

3	Тема 3. Сучасний бій і його вплив на психіку воїнів.	8
4	Тема 4. Психологічна підготовка воїнів до бойових дій. Інформаційно-психологічне протистояння в умовах війни	8
5	Тема 5. Психологія первинного військового підрозділу Психологія міжособистісних конфліктів військовослужбовців та шляхи їх подолання	8
6	Тема 6. Девіації як форма деструктивної поведінки воїнів у бойовій обстановці	8
7	Тема 7. Основні завдання і особливості роботи військових психологів. Процедура психологічного розвантаження після бойових дій.	8
8	Тема 8. Психологічна реабілітація учасників бойових дій	8
9	Тема 9. Психологічна підтримка при реінтеграції постраждалих від військових дій у суспільство	8
	Усього:	64

Кореквізити	Навчальні дисципліни: “Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій”, “Загальна психологія з практикумом”, Фізіологія, Патопсихологія, Психотерапія тощо
Постреквізити	Післядипломне навчання та також закладає фундамент для подальшого засвоєння здобувачами знань та вмінь з циклу дисциплін професійної та практичної підготовки за освітнім ступенем магістр
Методи навчання	При організації навчального процесу з даної дисципліни використовуються методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: - в аспекті передачі і сприйняття навчальної інформації: словесні (розповідь, лекція, бесіда); наочні (ілюстрація, демонстрація); практичні (досліди, вправи, реферати). - в аспекті логічності, мислення: пояснювально-ілюстративні; репродуктивні; проблемного викладу; індуктивні та дедуктивні; частково-пошукові; дослідницькі. - самостійна робота.
Засоби діагностики	Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу. Протягом семестру проводиться поточний контроль. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів за визначеною темою (навчальним елементом). Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, – так і студентами – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів

	студентів при обговоренні теоретичних питань, а також у формі тестування. Система оцінювання сформованих компетентностей студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Поточне оцінювання знань студентів здійснюється на семінарських, практичних заняттях під час усного опитування, розгляду ситуацій, виконання практичних завдань та ін. за такими критеріями: • розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; • ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, чинною нормативною базою, а також статтями у періодичних виданнях, в яких висвітлені питання, що розглядаються; • вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання завдань, винесених на розгляд в аудиторії; • логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; • правильність виконання практичних завдань. Самостійна робота студентів з дисципліни «Філософія» повинна забезпечити: • системність знань та засобів навчання; • володіння розумовими процесами; • мобільність і критичність мислення; • володіння засобами обробки інформації; • здібність до творчої праці. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних і лабораторних заняттях. Одним із головних аспектів організації самостійної роботи є розробка форм і методів організації контролю за самостійною роботою студентів. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять. Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів
--	---

	навчання студентів певного освітньо-кваліфікаційного рівня на проміжних або заключному етапах їх навчання.
Засоби контролю	поточний контроль, підсумковий контроль (іспит)
Перелік питань до підсумкового контролю вивчення курсу	
- Предмет військової психології. - Зв'язок військової психології з іншими галузями психологічної науки. - Історія розвитку військової психології. - Психологічні особливості військової діяльності. - Методи військової психології. - Психологічні процеси, стани, властивості та утворення в умовах військової діяльності (загальна характеристика). - Емоційно-вольові процеси в умовах військової діяльності. - Характеристика вольових рис воїнів. - Умови та шляхи формування емоційно-вольової стійкості воїнів. - Бойова обстановка та її вплив на діяльність. Бойовий стрес та його психологічні наслідки. - Адаптація до умов бойової діяльності. - Готовність до активних дій. - Психологічні передумови ефективності бойових дій. - Подолання негативних психічних станів: напруга, втома, жах, паніка, тривога. - Психологічні основи формування морально-бойових якостей: дисциплінованість, хоробрість, стійкість, витривалість, впевненість, наполегливість, відвага тощо. - Формування у воїнів професійно важливих якостей: емоційно-вольової стійкості, готовності до колективних дій, впевненості у своїх силах. - Психологічна підготовка для профілактики страху та бойового стресу. - Психологічна підготовка щодо агресивної поведінки та застосування бойової сили. - Психологічна підготовка щодо ставлення до ворожих військових та цивільних осіб. - Специфіка психологічної підготовки військових до можливого полону та поведінки у полоні. - Дії штатних військових психологів безпосередньо до протягом та після бойових дій. - Сутність інформаційно-психологічного протистояння. - Психологічні операції як елемент інформаційно-психологічного протистояння. - Шляхи протидії інформаційно-психологічному впливу противника. - Військовий підрозділ як соціально-психологічне явище. - Сутність та ознаки військового колективу. - Психологічна характеристика взаємовідносин військовослужбовців. - Методи вивчення психології військового колективу. - Основні джерела виникнення конфліктів у підрозділах. - Вплив особистісних особливостей на виникнення конфліктів. - Практичні засоби щодо упередження та виявлення конфліктів. - Сутність девіантної поведінки в бойовій обстановці. - Види девіантної поведінки в бойовій обстановці. - Способи профілактики девіантних проявів. - Основні чинники здійснення суїцидів військовослужбовцями. - Ознаки високої вірогідності здійснення суїциду. - Профілактика суїцидів і суїцидальних спроб у військових частинах (підрозділах). - Головні завдання військових психологів. - Військово-психологічний відбір та класифікація. - Відстеження психологічної бойової готовності. - Екстрена психологічна допомога. - Діяльність психолога з надання психологічної допомоги особовому складу військової частини (підрозділу) під час перебування в пункті постійної дислокації; - Діяльність психолога з надання психологічної допомоги особовому складу військової	

- частини (підрозділу) у районах виконання завдань (ведення бойових дій).
44. Діяльність психолога з надання психологічної допомоги особовому складу військової частини (підрозділу) після виконання завдань (у районах відновлення, ППД).
 45. Оцінка ефективності психологічної допомоги, наданої особовому складу
 46. Процедура психологічного розвантаження після бойових дій.
 47. Аналіз виконаного завдання.
 48. Первинна підтримка командира (defusing).
 49. Рекапітуляція стресової події (дебрифінг).
 50. Процес поступового повернення (декомпресія).
 51. Роль командира у поступовому процесі розвантаження.
 52. Психологічні кризові інтервенції
 53. Психологічна реабілітація ветеранів з інвалідністю.
 54. Загальні психологічні наслідки участі у бойових діях.
 55. Психологічна характеристика посттравматичного стресового розладу.
 56. Методики діагностики посттравматичних стресових розладів.
 57. Завдання, методи та принципи психологічної реабілітації поранених та ветеранів з інвалідністю.
 58. Схема та методи психологічної реабілітації ветеранів з інвалідністю та поранених.
 59. Соціально-психологічна адаптація військовослужбовців, які отримали поранення у бойових діях.
 60. Особливості терапевтичної роботи в умовах лікарняної палати.
 61. Основні напрямки психотерапевтичної роботи та шляхи їх реалізації.
 62. Специфіка психологічної адаптації та відновлення військовослужбовців, їх взаємини в родині.
 63. Роль родини у поверненні військовослужбовців до цивільного життя.
 64. Комунікація з членами родини військового.
 65. Робота з втратою та горем.
 66. Психологічна допомога рідним та близьким військовослужбовця.
 67. Психологічна допомога дітям і підліткам із травматичним досвідом.
 68. Психологічна реабілітація дітей та дорослих деокупованих громад.
 69. Переселені особи (внутрішні та зовнішні мігранти), психологічні проблеми дезадаптації, що виникають у них; різні реакції дезадаптації переселених осіб.
 70. Психологічна реабілітація переселених осіб.
 71. Допомога в адаптації та психологічний супровід переселених осіб.
 72. Втома від співчуття

Політика курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг та безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та надзвичайних станів, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками.

Загальна політика. Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання. **Політика щодо дедлайнів та перескладання.** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Політика щодо академічної доброчесності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика оцінювання курсу

Оцінка за 100- бальною шкалою / ECTS Оцінка за національною шкалою

Рейтинг здобувача вищої освіти з дисципліни «Військова психологія» складається з балів, що отримуються за:

1) доповіді, відповіді, вирішення завдань та доповнення відповідей інших здобувачів вищої освіти у процесі дискусії на семінарських (практичних) заняттях;

2) модульна контрольна робота

1. Робота на семінарських (практичних) заняттях

Ваговий бал за підготовлену доповідь 20 балів. Максимальна кількість балів за доповіді на семінарах дорівнює $20 \text{ балів} \times 2 \text{ доповіді} = 40 \text{ балів}$.

Ваговий бал за активну участь у обговоренні теми семінару, дорівнює 10 балів. Максимальна кількість балів за активну участь у семінарі дорівнює 20 балів.

Робота на семінарських заняттях (доповідь)

Повна відповідь (не менше 95% потрібної інформації). Здобувач вищої освіти надає повну і аргументовану відповідь, демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, висловлює власну позицію з відповідним обґрунтуванням з дискусійних питань, ефективно використовую візуальні засоби (мультимедійні презентації, відеоматеріали тощо)	5-6
Достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації). Здобувач вищої освіти надає повну аргументовану відповідь з несуттєвими неточностями, висловлюючи власну позицію допускає незначні порушення логіки, на достатньому рівні використовує візуальні засоби до теми семінару	3-4
Неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації). Здобувач вищої освіти надає неповні відповіді, допускає неточності, висловлюючи власну позицію проявляє складність в її обґрунтуванні	1-2
Відповідь не відповідає вимогам «задовільно», або відсутність відповіді; ухиляння від участі у семінарському занятті	0

Виконання контрольної роботи (максимальна кількість балів складає 40 балів):

контрольна робота включає 4 питання, що є елементами кожного теоретичного розділу навчальної дисципліни. Виконання КР полягає в розгорнутій письмовій відповіді на кожне з 4 питань певного варіанту. Варіант КР надається викладачем під лекційному занятті або визначається рандомно.

Орієнтовний перелік питань до КР та вимоги до оформлення наведено нижче

Кожне питання КР оцінюється в 10 балів, таким чином максимальна оцінка за виконання КР складає 40 балів.:

Відповіді на семінарських заняттях (доповідь) (кількість 2) – 40 б.

Активна участь у обговоренні теми семінару/ практична робота під час семінару – 10 б.

Критерії оцінювання кожного питання КР:

Контрольна робота складається зі 100 тестових завдань, що відображають зміст всієї дисципліни та виконується письмово.

Залікова контрольна робота проводиться за допомогою тестів, доступ до КР надається студентам лише під час проведення іспиту. Контрольна робота містить 100 тестових питань, кожне питання містить 3-4 варіанти відповіді, серед яких правильною є лише одна. Задача студента – уважно прочитати питання та варіанти відповідей, обрати один варіант відповіді (правильний на думку студента) та позначити його у будь-який зручний спосіб.

Максимальна кількість балів складає **100** (максимальна кількість балів за 1 тестове завдання –

1) Рівень компетентності 90-100 А Відмінно:

Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому високий рівень володіння теоретичними знаннями і практичними вміннями, відповідь його правильна, обґрунтована, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення

навчального матеріалу, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння здійснювати зв'язок теоретичних занять з практичними і реалізувати міжпредметні зв'язки. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

Високий (творчий) рівень 85-89 В. Дуже добре:

Оцінюється завдання, що містить відповіді в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє достатній рівень володіння теоретичним матеріалом і практичним вмінням з несуттєвими неточностями, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки з окремих питань навчального матеріалу.

Достатній рівень 70-74 С Добре:

Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється незначна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє достатній рівень володіння теоретичним матеріалом і практичним вмінням з певними неточностями та недоліками, достатньо проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал.

65-74 D Задовільно:

Оцінюється завдання, що містить відповіді в яких виявляється середній рівень володіння теоретичними знаннями, розуміння навчального матеріалу, а також практичних вмінь. Здобувач освіти в цілому оволодів суттю питань з даної теми, намагається аналізувати факти та події, робити певні конкретні висновки, недостатньо проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, виявляє недостатній рівень поінформованості у практичному застосуванні.

Середній рівень 60-64 E Достатньо:

Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються мінімальні знання і розуміння навчального матеріалу, проте недостатньо вони глибокі та осмислені. Здобувач освіти на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, частково аналізує навчальний матеріал, проте при цьому робить неконкретні та неточні висновки, виявляє низький рівень поінформованості у практичному застосуванні.

35-5 FX Незадовільно:

Оцінюється завдання, що не виконане або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, викладає його уривчастими реченнями, безсистемно, відсутні висновки, узагальнення. Під час відповіді здобувач освіти допускає суттєві помилки, які не здатен виправити після коригуючих запитань, рівень володіння теоретичними знаннями і практичним вмінням не задовольняє мінімальні критерії. Обов'язкове складання повторного екзамену, заліку.

Низький рівень 1-34 F Незадовільно: Оцінюється завдання, що не виконане, у здобувача освіти відсутні елементарні як теоретичні знання, так і практичні вміння. Обов'язкове повторне вивчення навчальної дисципліни. Незадовільний рівень

Розподіл балів, які отримують студенти під час аудиторних занять та самостійної роботи впродовж семестру, наведений в таблиці 1.

Загалом отримані бали сумуються, оцінювання знань здобувачів проводиться за національною шкалою та шкалою ECTS таким чином:

Шкала оцінювання: національна та ECTS			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

1.Базова

- 1.1. Ягупов В. В. Військова психологія: Підручник. К. : Тамдем, 2004. 656 с.
- 1.2. Максименко С. Д., Мельник П. В., Олексієнко Б. М.. Основи військової психології: Навчальний посібник. Хмельницький : Вид-во НАПВУ, 2002. 532 с.
- 1.3 Почекалін І. М., Демський В. В., Бхіндер Н. В. Психолого-педагогічні технології підвищення стресостійкості курсантів : зарубіжний досвід : навчальний посібник. Хмельницький : Вид-во ФОП Ковальський, 2019. 320 с.
- 1.4. Корольчук М. С., Крайнюк В. М. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К. : Ніка-Центр, 2006. 580 с.
- 1.5. Бондарев Г. В., Круть П. П. Основи військової психології : навч. посіб. / Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 272 с.
- 1.6. Лісовський П. М. Військова психологія: методологічний аналіз : навч. посібник. Київ : Кондор, 2017. 290 с.
- 1.7. Грицевич Т. Л., Гузенко І. М., Капінус О. С., Мацевко Т. М., Романишин А. М. Психологія бою : посібник / за ред. А. М. Романишина. Львів: Видавництво «Астролябія», 2017. 352 с.
- 1.7. Грицевич Т.Л., Капінус О.С., Мацевко Т.М., Ткачук П.П.. Соціально-психологічні технології управління військовими колективами: Навчально-методичний посібник. Львів: НАСВ, 2018. 256 с.
- 1.8. Блінов О. А. Психологія бойового стресу. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня д.психол.н. (19.00.04). Київ. 2020. 45 с.
- 1.9. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник / Загальна редакція: Н. Пророк. Том 1. Київ, 2018. 208 с.

2. Допоміжна

- 2.1. Агаєв Н.А., Кокун О.М., Герасименко М.В., Пішко І.О., Лозінська Н.С. Досвід роботи в армії США та арміях інших країн щодо недопущення втрат особового складу з причин, не пов'язаних із виконанням завдань за призначенням. Методичний посібник. К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2018. 156 с.
- 2.2. Балашова С.П., Васильєв С.П., Дубровинський Г.Р. Практичний курс військової психології: Навчальний посібник. Част. 2. К. : ВПЦ "Київський університет", 2013. 172 с.
- 2.3. Методичний посібник «Основи психологічних знань про психічні розлади для військового психолога» Кокун О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С. Основи психологічних знань про психічні розлади для військового психолога. Методичний посібник. К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2018. 310 с.
- 2.4. Соціально-психологічні технології управління військовими колективами: Навчально-методичний посібник / Т.Л. Грицевич, О.С. Капінус, Т.М. Мацевко, П.П. Ткачук. Львів: НАСВ,

2018. 256 с.

2.5. Алгоритм роботи військового психолога щодо психологічного забезпечення професійної діяльності особового складу Збройних Сил України : метод. рек. / М-во оборони України, Наук.-дослід. центр гуманітар. проблем Збройних Сил України ; [Н. А. Агаєв, О. Г. Скрипкін, А. Б. Дейко та ін.]. Київ : НДЦ ГП ЗС України, 2016. 147 с.

2.6. Психологія бою : посібник / [Т. Л. Грицевич, І. М. Гузенко, О. С. Капінус та ін.] ; за ред. А. М. Романишина. Львів : Астролябія, 2017. 351 с.

2.7. Психологічний супровід військовослужбовців, які виконують службово-бойові завдання в екстремальних умовах : методичні рекомендації / Я.В. Мацегора, І.В. Воробйова, О.С. Колесніченко, І.І. Приходько. Харків : НА НГУ, 2015. 69 с.

2.8. Кокун О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Корня Л.В. Психологічне вивчення особового складу Збройних Сил України. Методичний посібник. Київ : ФОП Маслаков, 2019. 288 с.

Електронні ресурси

1. <http://psychological.ucoz.ua/publ/35>

3. http://www.bronnikov.kiev.ua/book_3_0.php

4. <http://uchebnik.biz/book/320-yetnopsixologiya.html>

5. <http://psychlib.com.ua/category/etnopsychologiya.htm>

6. http://mobile.pidruchniki.ws/16760626/psihologiya/etnopsihologiya_-_savitska_ov

7. http://faculty.Washington.edu/agg/iat_materials.Htm

8. <http://implicit.harvard.edu/implicit/>